

Момохол ЭЛМУРОДОВА

КАЛБИМ САЖДАЮХИ

РОЗ

**Билмадим, меҳрин изкор этмоқлик
Кунгил завқмиски ё ёхтиёси.**
Ахир, юрт мөхридан буокроқ ҳис ўйк,
Нур сочса онгигеда ақл сирожи.

**Унинг ёргуга кўринар равшан
Бепоён сарҳади, қенгиклари ҳам.
Сахро, тиканзорлар мисоли гулшан,
Пуршор оғеярада юрат, ҳисмат жам.**

**Чулдуроқ булоқлар фақат завқ бермас,
Узувор туйгулар солар кўнгилга.
Хув лов-лов ёнғанилар қизгалдоқ эмас,
Менинг оташ қалбим — айланган зулга.**

**Юртим, фидавсмонанд боғаршагларон,
Тилин тарс ёради шарбат мевалар.
Мен сенга ошиқман туғылганидан,
Сени мендек, ахир, ким ҳам севолар?**

**Ҳар кимнинг севгиси ўз-ўзига хос,
Бағригда нозланин тўйғанар дарё.
Қадим шахарларин ким ҳам савас,
Фарзандларинг учун дунёда танҳо.**

**Дехон кун тигида ўроқ ўрган дам,
Мехрин манзайдан тер ўлди томар.
Кундузлар ишқинга ёнар күёш ҳам,
Тунлари васлингдан тўлишар қамар.**

**Хатто шамолларнинг шайдолиги рост,
Шишилаб, соҳа бўзлаб айтар розини.
Гулларин сеҳидан маъжон бубул маст,
Саҳардан ёд ўқир қашб ғазинида.**

**Қиши бўйи узоқда, муҳожирликда
Қадрдан суратинг кўришиб тушлар.
Ҳаттоқи аёзинг, қоринг кетмасдан
Дийдорингга ташина, ошиқар қашлар.**

**Менинг ишқим эса ажиз мұхаббат,
Тағрифим етмайди ёх изкорига.
Ҳар ўша, ҳар мавониг мұқаддас сифат,
Айланган қалбимнинг саждаохига.**

МУКАДДАС НОМ
Позика аёлдай түрибди виждан.
Е.ЕВТУШЕНКО

**Худо сизга шундай нафосат берган,
Хатто тик бўқмайсиз ҳамроҳингизга.
Тиларингиз эзгу боруга бирор,
Ҳаёл пардаси бор нигоҳингизда.**

**Мавқениз турса ҳам дунё бошқарib,
Ошхона бурчидга ўша Аёлсиз.
Бир зўр шоир айтган: сиз хоти шараф,
Фарзанд учун ўту сувга ҳам шайсиз.**

**Фидолик фанидан ўтасизу дарс,
Улкан ибратингиз ҳатто сезмайсиз.
Бершига тайёрсиз жонингизни қарз,
Фарзанд учун ўту сувга ҳам шайсиз.**

**Ва бир кун қарайисиз: қаро сочингиз
Орасида опток тола жисолоси.**

**Орка, олдингизда қалдиричингиз
Чукур-чутурининг ўқидир баҳоси.**

**Иплак тўқиб ўзи бебаҳра қолган
Пилла куртим сизда аబодиги бор.
Лазиз таомингиз ўтмай томоқдан,
Кимеадир илминоқ баҳти доим ёр.**

**Гарчи пойнгизда жаннату ризони,
Сизга тилаганин энг гўзал ишқол.
Энг юксак марта, энг юксак унвон —
Суюмли она-ю, Суюкли аёл.**

ҮЙҚУСИЗЛИК

**Гаҳ дардинг дўстларга айтиб бўлмайди,
У фақат ўз сиринг, фақат ўз дардинг.
Гурур сандигизда жавоҳиринг ул,
Айтсанг дарз кетади иззатинг, қадринг.**

**Дилингдан тилингга чиқмас у сўзлар,
Юракка ўйлиб қолар — ёзишар.
Унинг тасдинига бирор гувоҳ ўйк,
Ҳукмнин чиқаролмас ҳатто қозилар.**

**Тунлари пичирлар намуҳи лабларине,
Қўй ёшлар томилилаб сингар болишига.
Меҳрга зор етим ёддак мисоли
Наҳот тил яралган бўлса нолишга.**

**Ўз дилинг калитин баъзан тополмайди,
Оғир ташқариди маъюз жунжимоқ.
Ёғону мииш-миишар оғзин ёномлайди,
Ўқинб-ўқиниб ўқисб инжимоқ.**

**Имилдоқ соатнинг ялқов милилари
Тонг отар рақамин кел деб имилайди.
Олонда, оҳ, қанча маҳзун ишларнинг
Юракни сиздирмай ўқисб инжимоқ.**

**Тонгнинг шоввозлари — даканг хўрзолар
Тўхтатгач ким ўзар пойга-хонишин.
Томчилаб тўқилган эгасиз розлар
Сўндиригандай бўлар юрак ёнишин.**

**Ҳаммадан тилингга чиқмас у сўзлар,
Юракка ўйлиб қолар — ёзишар.
Унинг тасдинига бирор гувоҳ ўйк,
Ҳукмнин чиқаролмас ҳатто қозилар.**

**Дилинг калитин баъзан тополмайди,
Оғир ташқариди маъюз жунжимоқ.
Ёғону мииш-миишар оғзин ёномлайди,
Ўқинб-ўқиниб ўқисб инжимоқ.**

**Имилдоқ соатнинг ялқов милилари
Тонг отар рақамин кел деб имилайди.
Олонда, оҳ, қанча маҳзун ишларнинг
Юракни сиздирмай ўқисб инжимоқ.**

**Тонгнинг шоввозлари — даканг хўрзолар
Тўхтатгач ким ўзар пойга-хонишин.
Томчилаб тўқилган эгасиз розлар
Сўндиригандай бўлар юрак ёнишин.**

Йўлдош ЭШБЕК

Мусаффо омалига
арашади күй

**Қачонки айлади инсон тарки хоб —
азобни кетказмоқ учун оламда(н)
яна азоб чекиб, тортади азоб!**

ЭШИК

**Ярим очик, кирлар ювилган,
төвланар дор узра турли киймлар,
гулларнинг тагига сувлар кўйилган,
топ-тоза артилган, нурил буомлар,
бостириб кўйилган чоннайка сочик,
таралиб турдига ёкимили ати,
ҳозир кетсанайсан, қайтмоқ-чун шопиб,
бироқ қотиг турар бу ҳол бир аср!**

ДАЛА

**Бўйлаб бораман тоққа,
оёғим сугуриб тоза лойлардан,
бир наво келади мунгли, қалтираб,
бир ҳабар келтирилар гўзл жойлардан,
бир кучча сайрайли бутокка кўнинг,
тумшуги чўй каби, теграси нурдир,
атроф қотиг қолган, гўёки тўніб,
кучча кўйлаётган дамида хурдир!
Ёмнин тиниб қолган, ёмидран сўнгти
мусаффо оламга ярашади кўй,
олам англай олмай тушими, ўтиг
ё бу кўй дунёга яп-янги бир ўй!**

ОҚДАРЁ

**Отда ўтаётбай кўзни юмардик,
бошимиз айланаб, отларни сурб,
тўлқинлар пишириб, кирғоқча уриб..
шахарга етадрик,
силмамиз куриб.**

**Оқтог сурб бермасиз, ёшлар тўқдингим,
тўлмабсан барниб, ўйқ ёкансада нам,
Оқдарё! Оқдарё! Шулича чўзингим —
меннинг кўнгилни қадар... Сенда не алам?
Армонни кўпиккис кечиб келдим мен,
бу кўлдан зардолар ичиб келдим мен,
одамга бу кўнинг адоги сўнгти,
Пок Дарё! Сен нечун киргайдин, эсан!**

**Канинг хайбатларине сенинг, Оқ Дарё!
Кўнглимдай тўлиб оқ, элим — пок дарё!**

ВАТАН БАҲОРИ

**Соҳильлар учётган кабидир,
дарёга кўшилиб кўк сари,
майси — тўлкин эзигандир,
дарёда кўшингин дилбари,
қизғалдиклар уфқида ёшишган,
бир кўшики, олар аланига,
қирлар, тоғлар кўзини чонишган,
ҳајжалонлар сиғмас оламга,
кўтарилиб тушади осмон,
ниминидир тинимис гудраб,
учмоғ бўлиб замни бу замон,
чонар ашил чакмонин судраб,
егра симас кўзикорнилар,
терга тушар кўзингуллар шод,
отаси қайтгандай бозордан,
ҳар ёнда иргизлар бу ҳаёт!**

РОХАТ

**Фигон бўлганидек наига муносиб,
шўхликка муҳтожмас аслан мажнунотл,
комил инсонга-да мақсад дунёси —
дунёда роҳатин этмаслик ҳаёл,
кўнгун қолар гафлат билан аламда!**

**Билмадим, меҳрин изкор этмоқлик
Кунгил завқмиски ё ёхтиёси.**

**Ахир, юрт мөхридан буокроқ ҳис ўйк,
Нур сочса онгигеда ақл сирожи.**

Бошлиниши биринчи саҳифада.

Яна бир танишим — Холиқул Зайдуллаев ҳам шундай одамлар тоғифасидан. Касби иктиносиди. Бундан йўғирма-тўғиз йиллар илгари Тошкент автомобилий йўллари институтининг иктиносиди факултетини битирган. У киши билан тез-тез учрашиб турдим. Сухбатларимиз асосан маданият, ахлоқ-оддиг, янги китоблар хусусида бўлади.

Бир гал учрашганимизда у шундай деди:

— Кече телевизорда бир пианиночи ўзбек йигитининг Лондон шахрида бўлиб ўтган мусикичларнинг ҳалқаро танловида иштограм этилган ҳақида лавҳа берилди. Адашмасам, унинг исми Бекзод Абдураимов эди. Улондон Филармонияси оркестри жўрлигида маҳшур рус композитор Сергеј Прокофьевнинг мураккаб бир асарини ижро этиди... Бекзод ишро этган асар менинг юрак-юрагимизни кириб борди. Кўзларимиз беҳос ёш келди. Бу ёш созандана чалган асар таъсириданни ёки дунёнинг ўн олии мамлакатидан келган юз нафар мусикичilar орасидаги юртдешим, мильлатдошининг эришган галабасиданни, билимдим... Лондонлик мутахassisининг Бекзод Абдураимов маҳорати ҳақида гапириб, бундай нойишини мусикичilar оиласидан келган юз нафар мусикичilar орасидаги юртдешим, мильлатдошининг ўзигига мурakkab бир асарни ижро этиди...

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади. Адабиётни кодириб, бундай таъсирни мунозасида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

Холиқул аканинг хаяжони менга ҳам кўчди: шу тобда муратаб қори амаклиримиз Нажмиддин кори, Абдураим кори, корилар оятни карималарга ўшишганида одаларнинг йиглаб тинглабнганда, қишишкотиши ўтишиб туришади.

“ЁЗ МИЛЛАТ УЧУН, МИЛЛАТА ЖОНЛАР ҚУРБОН!”

Марказий Осиёда бамисли гавхардек товлиниб, ороланиб бораётган Тошкент шахрининг 2200 йиллик тўйи муносабати билан бу кутлуг маскандаги яшаб ижод этган ажодларимизнинг меросига янада ўзгача бир меҳр билан ёндошмогимиз табиий, албатта. Тошкентда тугилиб вояга етган, ўзининг беназир ижоди билан гўзал адабий мерос колдириган шоирлардан бири Мирзо Тўлган Таваллодир. Унинг серкірда ижоди ханум ўзининг муносиб бахсчиси олган эмас. Туркистон ахлини бирдам бўлишга, ўз кадрими англаб етишига давлат этган ўтлилар мисралар битган, юртими озод, обод кўришини истаган ижодкор мустабид тузуминиг қурбонига айланган.

Ўзбекистон истилолни кўлга киртиганинг дастлабки йилларидан олар иштеп ахадларимизнинг бирдаги таъсири, буюк ажодларимизнинг беҳо моросини ўрганишига киришиди. Зотан, бугунги баркамол авлад дунё фозилларини хайратдан соглан донишманд ажодларимиз, Ватанда мунлат учун жон фидео кўлган элгарвар бошларимиз тарихини билиши, уларнинг фидеойи курашларини эъзозлаши хам фара, хам қардирил. Чонки компилика интилган киши, биринчи гапда, илдилашни кидириб, кўхна тарих орқали ўзини кишига киши муроффа даркор. Зеро, тарих — бу сабок, тарих — бу ёднома,

олиятини кучайтириди. Манбаларда келтиришиши, шу ўти “Турон” жамиятида билан бу кутлуг маскандаги яшаб ижод этган ажодларимизнинг меросига янада ўзгача бир меҳр билан ёндошмогимиз табиий, албатта. Тошкентда тугилиб вояга етган, ўзининг беназир ижоди билан гўзал адабий мерос колдириган шоирлардан бири Мирзо Тўлган Таваллодир. Унинг серкірда ижоди ханум ўзининг муносиб бахсчиси олган эмас. Туркистон ахлини бирдам бўлишга, ўз кадрими англаб етишига давлат этган ўтлилар мисралар битган, юртими озод, обод кўришини истаган ижодкор мустабид тузуминиг қурбонига айланган.

Тавалло ўзининг миллий ўйғонишга давлат руҳи акс этган шеърлари билан иштеддини камол топтирган ижодкордир. Шоир шеърияти билан танишган киши ўз мильлатини, Ватанини, халқини янада күчлироқ сева бошлади, милятиниң қўлибига кириб боргандаги бўлади, эркинил, хурлик, озодлиқи интилди. Шунингдек, шоир шеъриятида мътифратиди.

Мешхендик
Ташкент - 2200
шоирларни кечиришади

паварликка давлат руҳи хам кучли, “миллат”, “миллият” тушунчаларини ўкувчи қалбига сингдирни тўлғусиустур. Профессор Бегали Косимов таъкидлагандек, замонасининг кўлпаб шоирлари катори Тавалло шеърларида хам мунлат ва Ватанга хизмат ёхиси жуда кучли.

Миллий ўйғониш давлат руҳи хам кучли, “миллат”, “миллият” тушунчаларини ўкувчи қалбига сингдирни тўлғусиустур. Профессор Бегали Косимов таъкидлагандек, замонасининг кўлпаб шоирлари катори Тавалло шеърларида хам мунлат

туркистоннинг озодлиги, Ватан эрки учун кураш йўлда бошига тушадиган хар қандай хавф-хатардан чўмичамиди. Ўша мустабид тузум зулми остида кролган Туркистоннинг занги бошган қопкаларини тозлашга, аввало, онгни мътифрат билан сурошига, ота-боболардан мерос қадим шаркона, ўзбекона бош майданинни мустамлакачи тузум сиёсати ва айрим хукмдорлар, хонларнинг нотуру сиёсати окубидаги “отхона”га айланган улакни янада “гулзор”га айлантириш учун курасиша чакиради. Шоир “айрим туркистонликларини маданиятини колоқлашгани”дан, маданиятндан орқада колаёттади одамларнинг ахволидан куоний ёзди. Бизнинг бошча халқларга қадимни ўрнашсанга маданиятини ёкка кетди?! Наҳот ажодларга муносиб ворис бўлишга этибор берилади, деган муммолосара ургу беради. Жумладанд, шоир “Вижданларга” мундасида шундай ёзди:

Келди бозларга гам-у гуссек
ёзманини замон,
Езаман кечи кўлумдин келадур
аз дил-у жон.

Бу шеър ёзилган даврда нафакат Туркистонда, бутун дунёда талотўлар бўлгандар, биринчи жаҳон оруши давом эттадиган, айни пайдат, миллий озодликни харакатлари бошланган эди. Чунонни, 1917 йил феврал инклибни кўччилик катори Тавалло хам хурсандчикларни кечириб, шоирларни топтариб бериладиган, яхшини ўзининг мильлатини ўйғонишни давлатни ташкилни кечириб, биринчи жаҳон орушини топтариб берилади. Лекин чор хукумати кулаши билан хокимиш ўйролар кўлига ёзди. Ана шундай мурракаб шаордан, шоир ёзди. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади, таъкидларга фожилини якун тогди.

Тавалло ўзини Ватанга ўзинчалар яки олардик, Туркистонни гўё жонни вужуд каби ани, тасаввуб килар, тасаввубини сатларда аник сурратларидан эди:

**Кел Тавалло, бўл мусаввир,
оц қаламни кўлга сан,
Кечирандик суратин,
кўрсави харзи виждан.**

Деди: “Ёз мунлат учун,
миллий жонлар қурбон” —

дэя миллий ўйғониш руҳидаги инициобий датаватлардан чекинмади. Охир-оқибатда варлар қатори фожилини якун тогди.

Тавалло ўзини Ватанга ўзинчалар яки олардик, Туркистонни гўё жонни вужуд каби ани, тасаввуб килар, тасаввубини сатларда аник сурратларидан эди:

**Кел Тавалло, бўл мусаввир,
оц қаламни кўлга сан,
Чек фронтлар суратин,
кўрсави харзи виждан.**

Дархиқатак, Тавалло Туркистон ва туркистонликларини кўфиёсасини қўлибига жо ташкан, Ватандан ташкидади бахтини олди. Лекin чор хукумати кулаши билан хокимиш ўйролар кўлига ёзди. Ана шундай мурракаб шаордан, шоир ёзди. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

ХХ аср бошида яшаб ижод кўлган шоирлар катори Тавалло хам бўлгандарни топтариб берилади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

ХХ аср бошида яшаб ижод кўлган шоирлар катори Тавалло хам бўлгандарни топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаги ён улуг фазилати Ватан тўйинини бутун вуҳуди билан хис этигини, Ватаннинг шоирларини кечириб, мутабидини чекинмади. Шоир ёзди, милятини топтариб берилади.

Таваллонинг шахс ва шоир сифатидаг

ЧУ ФАЗАЛ

Исмоил МАҲМУД

Ҳар кўнгулнинг ҳикмати асли баҳордан бошланур,
Руҳга нур берган ушал кутлуг наҳордан бошланур.

Шавқ ила яйлаб шижоат иктидо майдонида,
Изгирин ҳаҳрида топган эътибордан бошланур.

Ҳасби ҳоли бирла ҳар дил файиёб этай йилин,
Ҳар қачон бу ишда кўнгли барқарордан бошланур.

Икки олам ҳикмати ёрнинг ризоси бирлаким,
Бу улуг майдонда турган интизодран бошланур.

Ишқи ҳақ бирлан мунаввар ҳар киши қалб ойнаси,
Ул муҳаббат ичра гулгун лолазордан бошланур.

Яхши ният бирла, Маҳмуд, ким анга кўйди қадам,
Василия восилиги чин оху зордан бошланур.

Дўстлар, қалблар аро эъзоз топинг вакт борида,
Ҳақат руҳи bogлагan овоз топинг вакт борида.

Иштиёқи бирла ҳар дил ўзидин топгай нажот,
Бас, ҳидоят илкода пардоз топинг вакт борида.

Беъафолар риштасига чоғламанг қалб ойнасин,
Кўп бўлур вақти келиб, оз-оз топинг вакт борида.

Қордаги издан асар ҳеч қолмагай чикса Кўёш,
Асли олам чорлаган оғоз топинг вакт борида.

Хоби гафлат бирла ҳеч ким топмагай ёр васлини,
Зулмат ичра бўлса ҳамки роз топинг вакт борида.

Тўрт кунлик умр аро баским, шарорат этмангиз,
Сийрати хўйлар аро парвоз топинг вакт борида.

Ҳар киши топган гизоси, фазлидин маҳмуд бўлур,
Икки олам сарвари ҳамроуз топинг вакт борида.

Этмадим ҳар ишни ҳаргиз, воҳчи, ёр, комимга хос,
Тутмадим бу йўлда ўзни, воҳчи, ёр, номимга хос.

Дарди ишқинг бирла ҳар дам сен томон қўйдим қадам,
Юрмадим бу йўлда охир сидқ ила ёримга хос.

Олди турфа иштибоҳлар маъсият илгига ким,
Февлу кирдорим аён бўлди, эвоҳ, домимга хос.

Ахли ишқлардин йироф турганинг матлабин тутдим, эвоҳ,
Колди гафлат ичра умрим, майсиз ул жомимга хос.

Ёр тилаб, ёрсиз кўнгилнинг матлабин тутдим, эвоҳ,
Тавба бирла ушбу дам тургай дилим, шомимга хос.

Бу гуноҳлар ичра ким, воҳ, топмадим ҳаргиз сени,
Сен мени топсанг на бўлгай, бўлмайин золимга хос.

Ёрсиз, Маҳмуд, ризосин топмадинг ишк ичра, бас,
Дерсан энди: «Топдим ҳажрин умри итмомимга хос».

КЛАВИШНИ... БОССАНГИЗ БЎЛДИ

Бир даврада Стравинскийни жуда
қизин кубит олишиди. Муҳлислар-
дан бири:

— Жаноб, ижодингиз нақадар
буок. Айниқса «Кіньз Игорь» аса-
рингиз жуда бебаҳо, — деди ҳаяжон
билин.

Композитор миннатдорчилек бил-
дири. Йигилишдан кейин уйига:

— Муҳлисим
ш у на қ а н г и
ҳаяжонда эди-
ки, шунаканги

Машҳурлар ҳаётидан

жон кўйдирб гапидирки, «Кіньз
Игорь» менинг эмас, Бородиннинг
операси, дейшига курбим етмади,
— деди оила аъзоларида.

Лондондаги аукционда Стравинскийн
инг икк ижодига мансуб балетларидан
бираининг партитураси сотувга кўйиди.
Бу ноҳб сарсанги сотиб олиши ишти-
ёқмандлар кўп эди. Кекса бир ҳаридор
уни анича баланд нарҳда сотиб олди. Рे-
портерлар колнинг атрофини бир пас-
да ўраб олишиб:

— Жаноб, сиз ким бўласиз? Бу парт-
иурини жуда қимматга сотиб олиши
ни маҳбур қилди?

— Игорь Стравинскийман, — деди
қария ва давом этиди:

— Ёшликли бу балетим учун олган
ғонорарим бўгун сарфлаган пулнидан
ички барабар кам эди. Бундай бўлади
деб сира ўйламагандим.

Машҳур композитор Бруннер ум-
рининг охирiga жуда салимий,
оддий инсонлигича қолган. Бир куни
ўзининг тўртични симфонияси ўйна-
ладиган концертга тушади. Икро
жуда ёққанидан чўнгагидан бир та-
лер — кумус танга чиқарib, дира-
жернинг чўнгагига солиб кўйди:

— Менинг соглигим учун бир
куружка пиво ичининг, сиздан жуда мин-
натордорман.

Дирижёр — профессор Рихтер эса
муаллиф берган кумуш тангандан буюк
композитор билан бўлган учрашув-
дан эсталик деб, соатининг занжи-
рига тақиб олади.

Бир куни Иоган Себастян Бах
шоғирдлари даврасида ўз мусика-
ларидан бирини ижро этиди.
Унинг маҳоратидан ғоят завълан-
ган шоғирдларидан бирни мақташ-
ган тушган эди, Бах уни дарҳол

— Бунинг ҳеч аҳабланарни жой
йўқ. Қайси клавишни қайси вақтда
босишини билиш керак, холос. Кол-
ганини мусика асбобининг ўзи ба-
харadi.

Машҳур композитор Берлиоз даст-
хат беришни хўс кўрмасди. Қўшиқ-
чи Аделаиди Патти эса қайта-қайta
дастхат сўрарди. Бир куни қўшиқчи
жилмайганича композиторга мурожа-
тиклиди:

— Агар дафтарчамга дастхат ёзиб бер-
сангиз, мукомфотим бор. Истасанги, сиз
учун кўйлайман, истасанги, жигардан
тайёрланган гаройиб таом билан сий-
лайман.

Берлиоз бирор муддат ўйлаб тудри-
да, дафтарчани олиб, унга иккита ло-
тина сўз ёздади.

— Бу нимани англатади? — сўрайди
қўшиқчи.

— Бу «таомни келтиринг» дегани, —
деди бастакор.

С.ЁКУБОВА тўплаган.

Ф.озбекистон adabiyoti va san'ati
Манзилимиз: Тошкент — 700083, Матбуотчилар кўчаси, 32
Кабулхона — 233-52-91
Котибиги — 233-49-93
Таомид ва адабиётшунослик бўлими: 236-56-50
Ижтимоий ҳаёт бўлими: 236-58-55

Манзилимиз: Тошкент — 700083, Матбуотчилар кўчаси, 32
Электрон манзилимиз:
uzasziyoli@list.ru
Санъат бўлими: 236-56-48
Назм ва наср бўлими: 233-49-93

Йўлдош СУЛТОНОВ

Арслон чолнинг кампири бир кам сак-
сона борганинда бандаликни бажо кел-
тиди. Кутилмаган бу айрилик қарини
довдиратиб кўйди. Отанинг назаридан
бу олам бўшаб қорди.

Яккаю ёлғиз ўйлини зир югуртириб,

кампириининг барча расм-русларини

қўнгилдигаётганди ўқазди.

Кеди-кетидлар

тинига ўйлини зир югуртириб,

кампирии барчада сипаб кўйтаган

отаси Жавлонинг

жиддий гапи борлигини дарроҳ сизди.

Отиси гапни ма-

қолдан бошлабаша ҳамиша шундай бўлади.

— Ўйни ўйлаб бўлгунча, таваккалчи

ишини битирди, ўйлим, — деди соқо-

нини дам-бадам сипаб кўйтаган

отаси Жавлонин

кўзларига тикилиб.

— Мана, кунлар жам ҳўйшиб кетди.

Энди бу ёги ёз, ўйни сал қенгайтирасмикин,

девмий. Кўчиб келсанг, онангни руҳи

шод бўлармиди!

Жавлонин кишлоқка кўчиб келиш

вахмиси босди.

Уйланнин олдида Муҳайёга:

«Умрбод шаҳарда яшаймиз»,

деб ваъда берган.

Болаларининг боячидаги

богчаси, мактаби нима бўлади? Бу ерда

эса... боча бир акхонда.

Мактабда тавлид тарбияни

мазаси йўк, дейшиади.

Бўйиган ҳандек бўлди? Йигитнинг

халивадек чувалдек кетди.

— Мундо-о-оқ кўнглинигагинани

гаширсанг-чи, тилинг борми ўзи! — деди ота

тукай.

— Кайдам, ўйлаб кўрармиз...

— ... сенга колган кунин шу бўлса!

Арслон отагни тағирибага

тўриб тутдиди.

— Уйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

Ичандан ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг жон-жон деб турб

ишини тағирибага балори борми!

— Ўйнинг